

16.08x18.61	1/2	עמוד 10	במה	19/05/2022	81795939-1
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

מחשבה והשקפה

הרב מרדכי נויגרשל שליט"א

נאום הפלגנות של יוזם "השינוי הריפוי והאחדות" לכבודו של הרצל

עדכון קצר למהות מאבק האיתנים שבין הרצל לרבנים. מוגש כשירות למר בנט

במושגים קטנים לאין שיעור, בכוח הדיבור שלו הצליח להוביל מהלך שנראה היה חסר סיכוי - לעורר חלקים בעם היהודי לחלום על הקמת מדינה (מבחינתו - לאו דווקא בארץ ישראל. לטעמו יכולה היתה המדינה לקום בכל מקום שיהיה. למשל, בארגנטינה. יעוין בפרק "ארץ ישראל או ארגנטינה" שבספרו של הרצל "מדינת היהודים" שם מנמק הרצל את הטעמים השונים להעדפת ארגנטינה כארץ היעד).

מלבד היותו נואם מחונן, הצליח הרצל לרתום לצדו כמה אנשים בעלי כושר ארגון ולארגן כמה קונגרסים. כמו כן פרש את משנתו וחלומותיו בשלשת חיבוריו: אלטנוילנד, שנכתב כספור עלילה דמיוני. "מדינת היהודים" - התוכנית (הפרוגרמה). והיומנים, שחלקם צונזרו ברבות הימים.

עיון במסמכים המפורטים האלה רואה עד כמה חלומו של הרצל, ברובו הגדול, למרבה המזל, לא התגשם.

הרצל חלם להקים מדינה עם אוריינטציה לתרבות גרמנית. השפה המדוברת במדינה אמורה היתה להיות גרמנית גבוהה ("הוך דויטש"), הלא היא שפתם של האינטליגנטים באירופה... במקום המקדש התכונן הרצל לבנות היכל תרבות ענק שבמרכזו אולם קונצרטים בו ינגנו גדולי האמנים את מיטב היצירות הקלאסיות הגרמניות (וזאת אחרי שהסבירו לו שאין סיכוי לשכנע יהודים לבוא לארגנטינה, והדרך

אין "נאום" שמקריא האיש ההוא שנושא את התואר "ראש ממשלה" לשווא, שאינו חושף עוד פינה אפילה באישיותו מעוררת התהיות של האיש. החל מהנאום באו"ם בו ראה לנכון לעניין את כל העולם בנעשה בחדרי חדרים של קואליציה

במדינה אחת קטנה במזרח התיכון, דרך כל פעם שעמד לדבר. והגדיל לעשות ב"נאום" שנושא בכנסת באירוע שמכונה "יום הרצל". כאן חשף האיש, בגאווה כי רבה, את בורותו.

...

בנאומו הכריז, כי הרצל ניצח את הרבנים שנאבקו בו כי טענו שאין לפעול אלא להתפלל. הרצל, להבדיל ממר בנט, היה נואם מחונן (לא כל מי שמקריא כמה שורות שכתבו לו יועציו וכותבי הנאומים שלו נקרא נואם). נואם פירושו אדם שבכוח הדבור יכול לסחוף את קהל השומעים למחוזות חדשים בהם לא היו, ולא תכננו להיות. צ'רצ'יל למשל, היה נואם, נואם גדול. הוא הצליח בכוח הדיבור שלו לעורר

עם רדום, ולרתום אותו למאבק ממושך רב סבל כנגד השטן הנאצי. היטלר ימ"ש, אף הוא היה נואם, נואם דמוני, שהצליח לסחוף עם שלם אחריו למעשי זועה שהסתיימו בעברי פי פחת. מבחינה זאת, אפשר לומר שהרצל גם הוא היה נואם, אם כי

15.66x17.17	2/2	עמוד 12	במה	19/05/2022	81795940-3
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונות - 80790					

הטבע שברא הבורא.

ההתנגדות להרצל לא הייתה זו שמר בנט הצביע עליה, לא בגלל איסור דמיוני כלשהו לפעול ולהשתדל התנגדו לו. ההתנגדות הייתה מתוך שראו שהמדינה עומדת להיות חילונית-לוחמת. ולמרות שרוממות הליברליות והדמוקרטיה בגרום, המדינה שיקימו תפעל באגרסיביות תוקפנית לחלן את העם תוך ניצול האמצעים העומדים לרשותה. מבחינה זו צדקו הרבנים לחלוטין, כך היה כבר בימי שלטונו של בן גוריון. אך ההמחשה לכך היא ממשלתו הדורסנית של בנט הפועלת בכל כוחה להגשים את החזון הזה של מדינה חילונית כללית. הדבר בא לידי ביטוי במשרדים רבים. במשרד לענייני דת, או במשרד התקשורת, וכן במשרד התחבורה או במשרד האוצר. וזאת אחרי שזנחו לחלוטין את גישתו האלגנטית של הרצל. ופועלים בצורה גסה וחסרת מעצורים.

• • •

העובדה שבניגוד לחזונו של "חווה מדינת היהודים" היום העם ברובו מסורתי וממילא מתייצב כנגד מגמותיה של ממשלתו, היא זו שמטריפה את דעתו של האיש חסר הגיבוי שחבר למיעוט החילוני הקולני שבמדינה ומסייע להם להרוס כל חלקה טובה ולהתנתק לחלוטין מן המסורת ולנתק עמם את המדינה ואושיותיה, חזאת, לא מתוך אידיאולוגיה כלשהי, אלא כדי שיוכל להשתעשע בצעצועים המוענקים למי שמכונה "ראש ממשלה".

העובדה שעשרות אחוזים מהעם חיים על פי תורה ועשרות רבות נוספות – אנשים מאמינים ואוהבי מסורת, מראה כמה טעה הרצל ולא הכיר את העם ולא חזה כלל את צורת המדינה.

היחידה היא לרכב על החלום היהודי בן אלפי השנים אודות השיבה לציון, ולדבר על ארץ ישראל. כלומר, הרצל ניסה להשתמש בחלום הדתי בן אלפי השנים לתכניתו בצורה צינית כי הוא עצמו לא היה שותף לחלום הרוחני הזה כלל ועיקר).

זו היתה אמורה להיות מדינה בעלת אוכלוסייה אליטיסטית חילונית בעלת מודעות עמוקה לתרבותה האירופאית.

• • •

בספר "מדינת היהודים" ייחד הרצל פרק ל"רבנים" ובו כותב כי כשם שלא ניתן לצבא לצאת מקסרקטיניו כך לא ניתן לרבנים לצאת מבתי הכנסת שלהם... (חלומם הוורוד של מרכיבים רבים מאד ב"ממשלת השינוי והירפוי והאחדות").

לפי אחד מחלומותיו היו בני דור המייסדים אמורים להיות השושיבינים של ילדיהם ולהובילם אל האפיפיור על מנת להתנצר ולעבור לנצרות (הקתולית דווקא!!!). הרצל אף כתב על כך מכתב מפורט לאפיפיור (שלא טרח להגיב, הוא הכיר את העם היהודי יותר טוב מהרצל והבין שמדובר בחלומות שווא של אדם מעורער. ידע האפיפיור שאין שום סיכוי שהעם היהודי שעלה על כל המוקדים ובלבד לא לבגוד, יתמוך במהלך בוגדני ומוזר שכזה). במכתבו יורד האיש התלוש הזה לרזולוציות דקות מאד ומפרט את הלבוש שילבשו השושיבינים והמתנצרים החדשים קרי: כל בני הדור שאחריו...

הרצל עצמו לא מל את בנו היחיד ולא העניק לו שם יהודי כלל וקרא שמו ב... הנס. וכפי שהעיד לימים הבן בראיון עיתונאי (שנערך עמו אחרי שהוא עצמו מילא את רצון אביו והתנצר ונתקל בביקורת חריפה על צעדו הבוגדני), שאביו דרש מהמטפלת של הילדים שתלמד את הילדים את ה"תפלות" הנוצריות ותאמר אותם לפני השינה.

מר בנט טען שההתנגדות להרצל הייתה מתוך שהרבנים טענו שיש לשבת ולהמתין תוך כדי תפילה לישועת ד'. ובכן, ההתנגדות להרצל הייתה מסיבות שונות לחלוטין.

הרעיון כאילו אין לפעול כלל ולעסוק בתפילה לא נאמר על ידי איש.

אכן ישועת ד' היא הפועלת, אך אינה סותרת את הפעולות שבני אדם נדרשים. כמו שאיש לא אמר מעולם שאדם רעב אמור להימנע מלאכול ולהמתין עד שהקב"ה יעשה שיהיה שבע, ושעל אדם חולה להימנע מלדרוש ברופאים וליתול תרופות. חזאת מפני שגם את המזון ואת התרופות ואת הידע ברא הקב"ה כדי שנסתמש בהם. כך איש אינו אמר שאין צורך לפעול בתחומים שונים באמצעות